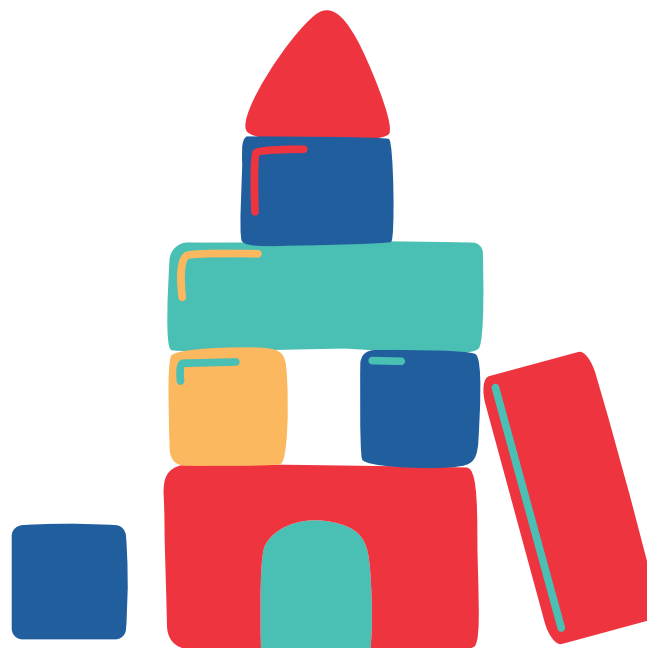

Voor Brusselse kinderdagverblijven

Verlag schrijven van kind-observaties

Zinnen ter inspiratie

Beste begeleider,

Deze hulpzinnen helpen je om een verslag te maken van kind-observaties (een ZIKO-VO of een gelijkaardig formulier in te vullen).

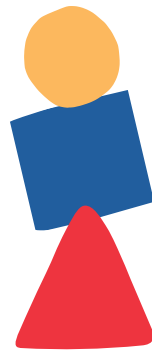
Pas op, kopieer niet zomaar zinnen uit deze lijst! Observeer het kind goed en noteer wat je ziet.

Noteer de informatie die interessant is voor de ouder of je collega's. Bijvoorbeeld een nieuwe vaardigheid of een nieuwe gewoonte van het kind of iets dat zeer typisch is voor dit kind.

Heb je alles opgeschreven? Lees alles nog eens hardop. Misschien zie je nog een fout. Maak zeker ook gebruik van de spellingscontrole van je computer of gsm!

1. Kleine motoriek

- Haar grijpreflex is goed. Als je haar een speeltje geeft, laat ze het niet meer los. Ze houdt vooral van speeltjes die muziek maken.
- Aan tafel raapt hij alles op wat naast zijn bord valt. Hij kan nu een erwte oprapen en in zijn mond steken.
- Ze kan nu een blokje loslaten en in haar andere hand nemen.
- Hij duwt met één vinger op een knopje, poppenoogje of tekening.
- Ze kan al haar lepel vasthouden en eten.
- Hij kan in zijn handjes klappen.
- Ze kan papier scheuren en speelt graag met de snippers.
- Hij kan al zijn kleren uitdoen.
- Ze kan een potlood vasthouden en tekenen.
- Hij kan de bladzijden omslaan van een kartonboek.
- Ze kan een ketting maken met kralen.

2. Grote motoriek

- Hij draait van zijn rug op zijn buik en van zijn buik op zijn rug.
- Ze wil heel graag stappen. Ze probeert het veel. Haar linkervoetje doet niet goed mee.
- Hij kan nu zelfstandig zitten.
- Ze stamp hard met haar benen.
- Hij kan zelf de kast opendoen en neemt dan een boekje.
- Vandaag stond ze een paar minuten recht.
- Hij klimt op alles.
- Ze kruipt al goed achteruit.
- Hij kruipt de trap op en springt eraf. Hij vindt dat spannend en leuk. Soms lukt het en soms valt hij op de mat.
- Ze kan de bal pakken in 2 handen.
- Hij kan zwaaien en zwaait nu naar iedereen.
- Ze wijst naar wat ze wil hebben.
- Hij kan nog niet staan, maar toch wil hij dansen. Als er muziek is, doet hij vrolijk mee met heel zijn lijfje.

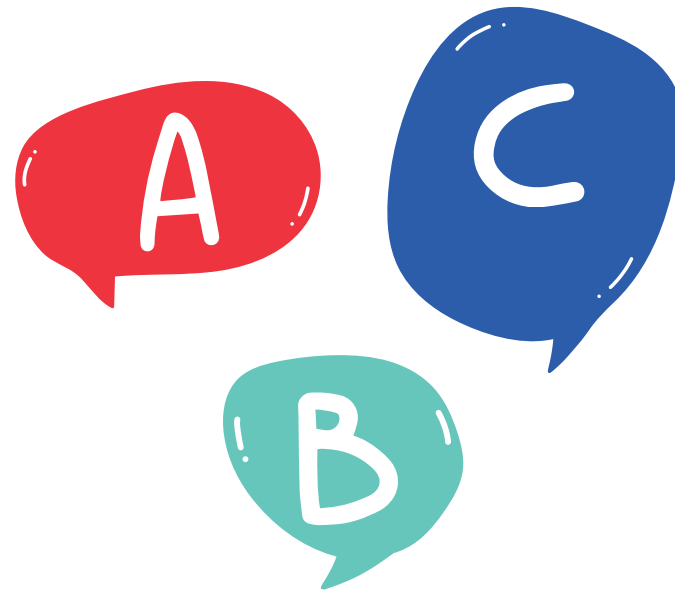
3. Taal

Taal is niet alleen woordjes en wat een kind zegt. Taal gaat over welke woorden het kind begrijpt en over hoe het kind op andere manieren communiceert. Het gaat ook over alle stappen die voorafgaan aan spreken.

- Ze brabbelt druk de hele dag.
- Je baby geniet van liedjes zingen. Ze lacht dan en reageert enthousiast.
- Hij maakt veel geluidjes met zijn mond.
- We zien dat jouw kind veel begrijpt. Hij antwoordt met gebaren.
- Als ze honger heeft, zegt ze “mjam mjam’ tot het eten komt.
- Je kind zingt met verzonnen woordjes.
- Zijn favoriete woord is bal.
- Ze heeft vandaag een nieuw woord geleerd: visje.
- Als we zingen, kan ze sommige woorden zeggen.
- Hij praat veel, maar niet zo duidelijk. Hij vindt het vervelend dat we hem niet verstaan. Dan wordt hij boos.
- Ze fluistert altijd.
- Hij neemt je bij de hand en maakt zo duidelijk wat hij wil.
- Ze roept veel. Ze vindt roepen leuk. Ze kan hard roepen.
- Ze begrijpt het als je ‘Nee’ zegt.
- Hij begrijpt veel als we een verhaal vertellen.

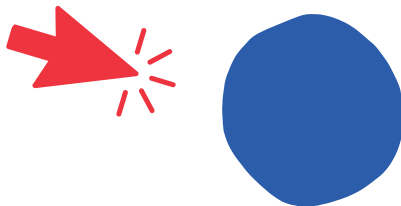
4. Sociale ontwikkeling

- Ze vindt het fijn als je zingt en speelt met haar.
- Hij geeft graag een knuffel, een kusje of speelgoed aan onze baby.
- Ze zit niet graag alleen in de hoge box. Daar wordt ze verdrietig van.
- Hij wil altijd dicht bij de begeleider zijn.
- Ze speelt graag met iedereen.
- Hij speelt enkel met de jongens.

5. De wereld ontdekken

- Met zijn ogen, oren, mond... wilt hij de hele wereld ontdekken.
- Ze is bezig met het ontdekken van haar eigen lichaam. Ze stopt haar voeten in haar mond. Ze bekijkt haar eigen bolle buikje.
- Hij kijkt graag rond. Hij zit liever in de wipper dan te liggen op de mat.
- Als ze voor het raam zit, kijkt ze graag naar buiten.
- Ze stopt alles in haar mond.
- Hij klimt graag op dingen en springt er dan af. Zo leert hij wat hij kan en wat gevaarlijk is.
- Op het terras plukt ze de bloemen en proeft ervan.
- Hij wil geen nieuwe dingen proeven.
- Ze is deze week met ons naar de bakker geweest. Ze stapte de hele weg naar de bakker en terug.
- Hij speelt heel graag in het keukentje.
- We zijn vandaag buiten geweest om de sneeuw te voelen.

6. Goed in je vel zitten

- Als hij danst, zie je dat hij zich goed voelt.
- Ze vindt het zangmoment heel leuk. Ze kijkt dan vrolijk.
- Hij amuseert zich heel goed als je alleen met hem speelt of met hem op de schoot een boekje leest.
- Ze speelt de hele dag graag alleen, is vrolijk en druk bezig.
- Hij speelt lang met de auto's, kar, kruiwagen. Hij houdt van alles met wielen.
- Meestal is ze vrolijk en speelt ze.
- Hij is heel lief met de andere kinderen en met mij.
- Ze eet heel graag en eet een flinke portie. Ze geniet van haar eten.

7. Zelfsturing - ondernemen

Zelfsturing is meer dan zelfredzaamheid. Het is initiatief nemen, dingen ondernemen, niet opgeven, leren kiezen, weten wat je wil en voor jezelf opkomen.

- Ze onderneemt veel. Als je even niet oplet, kruipt ze zo uit haar hoge stoel.
- Hij neemt zelf een stoel. Hij wil ook aan tafel zitten en zelf eten.
- Ze kruipt zelf naar de hoek met het speelgoed.
- Hij wacht niet tot je een speelgoed neemt. Hij begint direct zelf met iets te spelen.
- Soms beslist ze dat ze geen soep of fruit wil. Even later wil ze dan toch.
- Hij wil zelf met de lepel eten. Als je wil helpen, dan duwt hij je boos weg.
- Ze wil zelfstandig eten, een beetje met een lepel en veel met haar handen.
- Ze neemt zelf haar bakje met kleren. Ze probeert zelf haar kleren uit en aan te doen.
- Ze wil graag zelf een boekje kiezen.
- Hij rijdt met de poppenwagen door de tuin, ook al gaat dat erg moeilijk door het gras.

- Ze begint soms plots met een ander speelgoed te spelen. Ze kiest dan zelf iets uit de kast.
- Als hij moe is, neemt hij zelf zijn knuffel en gaat op de mat liggen.

8. Verstandelijke ontwikkeling

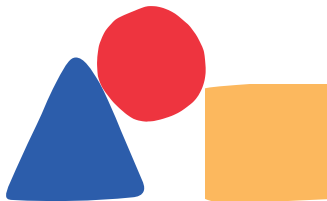
- Als je een speelgoed of een boekje voor haar ogen houdt, is ze blij. Dan bestudeert ze het grondig.
- Als we het liedje zingen van 'Smakelijk eten' gaat ze direct aan tafel zitten.
- Als we de kleren uitdoen, begrijpt hij dat hij gaat slapen. Hij gaat dan zelf naar zijn bed.
- Ze kent haar naam. Ze reageert als we haar naam zeggen.
- Hij kent de namen van de andere kinderen.
- Ze kan alles wegzetten. De borden bij elkaar, de kopjes bij elkaar.
- Hij kan de auto's op een rij zetten van groot naar klein.
- Ze kan de kralen in de juiste kom met de juiste kleur doen.

9. Wat ik leuk vind

- Alles wat muziek maakt, vindt ze leuk. Ze houdt van dansen op vrolijke muziek.
- Hij vindt het leuk om zijn lichaam te ontdekken. Hij voelt aan zijn blote buik en speelt met zijn tenen.
- Ze zingt graag en kent al veel woordjes.
- Hij houdt van luisteren naar A die zingt.
- Ze is dol op rijden. Ze wil ze allemaal voor zichzelf.
- Hij speelt graag met de auto's en de garage. Hij speelt er elke dag mee.
- Ze wil elke dag buiten spelen.
- Hij eet graag zelf met een lepel. Ze wordt niet graag geholpen. Dan stop ze met eten.
- Ze speelt graag alleen, met de andere kinderen in de buurt.

Je kan ook een opsomming geven, bijvoorbeeld:

- Met water spelen, in boekjes kijken, liggen op de mat, knuffelen...

10. Wat ik niet leuk vind

Noteer wat typisch is voor dit kind. Het is niet nodig om hier dingen te noteren die alle kinderen niet leuk vinden, zoals speelgoed afpakken of slaan.

- Ze houdt niet van schilderen met vingerverf. Ze heeft nog wat tijd nodig om van zo'n voelactiviteit te genieten.
- Hij houdt niet van veel bewegen. Hij zit liever stil in een hoekje met iets te spelen.
- Ze houdt niet van veel lawaai. Als ze muziek opzetten, kijkt ze sip.
- Hij houdt niet van speelgoed met veel kleuren, veel geluidjes en veel beweging. Daar wordt hij onrustig van en dan weent hij.
- Ze is bang van het gras aan haar blote voeten.
- Hij kan niet wachten op het eten. Hij wil altijd als eerste bediend worden.
- Ze vindt haar neus poetsen niet leuk.
- Hij ligt niet graag op de verschoontafel. Dan weent hij heel hard.
- Ze gaat niet graag slapen. Ze blijft lang wenen tot ze in slaap valt.

Je kan ook een opsomming geven, bijvoorbeeld:

- Met fruit eten, peer, op blote voeten lopen, contact met klei ...

11. Mijn relatie met anderen

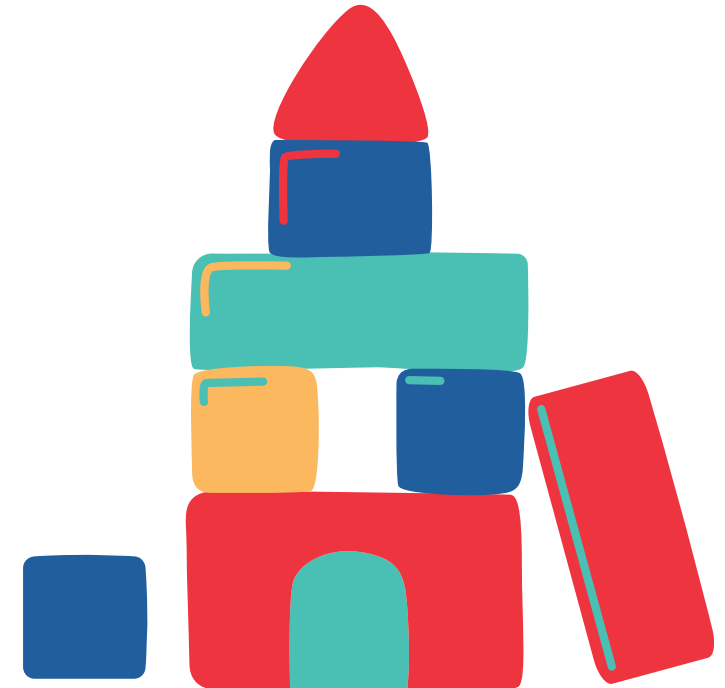
- Ze is vaak vrolijk. Ze geeft graag knuffels aan haar vrienden.
- Hij lacht naar iedereen.
- Ze is heel lief. Ze helpt graag de kleinere kinderen.
- Hij vindt het niet leuk als de grote kinderen te dichtbij komen.
- Ze is bang van iemand die ze niet kent. Dan loopt ze naar de kinderbegeleidster.
- Hij speelt graag alleen in zijn hoekje.
- Ze houdt het speelgoed graag voor haar alleen. Ze vindt het nog moeilijk om te delen.
- Hij zit graag op de schoot van de begeleider. Vanuit dat veilig plekje maak hij contact met de andere kinderen.
- Ze vindt het leuk als andere kinderen met haar komen spelen. Dan lacht ze en maakt ze blij geluidjes.
- Hij speelt graag met Elia en Jeanne.
- Ze zit graag op de schoot van begeleidster Anne.

12. Dit ben ik nu

Omschrijf het kind in een paar woorden, de opvallendste kenmerken van het kind.

- Een super actief kind
- Een echte knuffelbeer
- Een gevoelige kapoen
- Een heel zelfstandige jongen
- Een rustig meisje, dat soms ook heel actief is

13. Hoe zorgen voor meer welbevinden, betrokkenheid en ontwikkeling?

Hier noteer je wat jullie gaan doen. Zorg dat bepaalde punten uit je bovenstaande observaties hier terugkomen. Bijvoorbeeld, als je schreef dat een kind veel wil vastgepakt worden, dan kan je hier noteren: "Ik geef haar kort aandacht (een knuffel, een babbeltje...) en daarna laat ik haar spelen."

- We geven een handje en laten haar veel stappen. We stimuleren haar om de bal te gooien.
- We gaan extra veel met haar praten.
- We gaan hem extra aandacht geven bij het onthaalmoment, hem een beetje op de schoot nemen. Later op de dag voelt hij zich goed.
- Wanneer ze speelt, sta ik stilletjes op en laat ik haar spelen. Dit gaat goed.
- Ze speelt veel alleen. Soms nodigen we de andere kinderen uit om met haar te spelen.
- We blijven haar veel soorten fruit geven.
- We leggen hem rustig uit dat afpakken niet leuk is, dat hij een ander speelgoed moet nemen of even moet wachten.
- Als hij met speelgoed of zijn eten gooit, corrigeer ik hem en toon hem wat hij wel met speelgoed of eten kan doen. Dan kalmeert hij.
- We gaan elke dag buiten, zodat hij veel kan bewegen. We gaan 1 keer per week in de grote speelruimte spelen en 2 keer per week spelen we op het terras.
- Als hij niet mee wil doen met een activiteit (bijvoorbeeld schilderen), accepteren we dat. We doen mee met zijn spel (bijvoorbeeld met de bal spelen).
- We zingen elke dag. We lezen korte verhaaltjes. We babbelen veel met de kinderen.

14. Vragen aan mijn ouders

Hier noteer je jullie vragen voor de ouders. Wat wil je graag weten? Zorg dat je vragen respectvol zijn, om het kind beter te begrijpen en geen verborgen kritiek! Je vraag kan wel een manier zijn om iets bespreekbaar te maken.

- Is je kind thuis ook bang van de verschoontafel? Heb je een idee waarom hij bang is van de verschoontafel?
- Is ze thuis ook zo stil?
- Praten jullie veel met haar?
- Fluistert je kind thuis ook?
- Hoe communiceren jullie thuis? Hoe maakt hij zich thuis verstaanbaar?
- Speelt hij thuis samen met zijn broertjes?
- Zingen en lezen jullie thuis ook elke dag?
- Welk fruit krijgt hij thuis?
- Laten jullie haar ook veel proeven?
- Zit hij thuis veel in de relax? Ligt hij soms ook op de mat?
- Slaapt ze thuis in haar eigen bedje, in haar eigen kamer? Wat is jullie slaapritueel?
- Wanneer speelt ze met andere kinderen?
- Geeft je kind signalen klaar te zijn voor het potje? Wat doet hij?
- Hebben jullie thuis een zachte bal?
- Vergeten jullie niet die foto voor aan de familiemuur?

Voor wie schrijf je dit?

Een verslag schrijven van een kind-observatie, ZIKO-VO of een gelijkaardig formulier invullen, doe je:

- Als reflectie-oefening, voor jezelf en je team
- Ter info voor je collega's en leidinggevende
- Ter info voor de ouders – later is het voor hen ook een leuk souvenir

Daarom is het belangrijk om:

- Duidelijk **leesbaar** te schrijven,
- Het formulier proper en **netjes** te laten,
- **Duidelijk** Nederlands te schrijven, **zonder fouten**
- **Alle belangrijke** informatie te noteren, behalve gevoelige informatie, die geef je beter mondeling
- Alles **respectvol** te omschrijven
 - Denk na over: "Zou ik het prettig vinden dit zo te lezen over mijn kind?"

